

afdeling
Maatschappelijk beleid

steller
T.M.P. Boorsma

gouda
23 januari 2024

dossiernummer
7872

telefoon
14-0182

onderwerp
Lokale Inclusie Agenda 2024-2025

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten:

1. De Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het advies van de Goudse Adviesraad Sociaal Domein en Goudse Cliëntenraad en de reactie van het college.
3. Een bedrag van € 177.750 incidenteel in 2024 en een bedrag van €155.000 incidenteel in 2025 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda en dit op te nemen in de begroting 2024 en dit in mindering te brengen op het begrotingssaldo.
4. Bij de Kadernota 2025 te bezien of hiervoor structureel budget beschikbaar gesteld kan worden vanaf 2026.

Toelichting

Het advies van het college is om de Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 vast te stellen. Daarnaast is het advies om de voorgestelde financiële middelen voor 2024 en 2025 op te nemen in de begroting. Het beoogde resultaat van dit besluit is bij te dragen aan een inclusief en sociaal Gouda, waarin gelijkwaardigheid en participatie vooropstaan, zoals vastgelegd in het bestuursakkoord. Inwoners merken hiervan dat de gemeente zich actief inzet voor inclusie en diversiteit. De besluiten dragen bij aan een gemeenschap waarin iedereen gelijkwaardig is en volwaardig kan deelnemen. Het betrekken van inwoners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties zorgt voor een brede input, wat resulteert in inclusieve beleidsvorming en dienstverlening die rekening houdt met diverse behoeften en achtergronden.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

De gemeenteraad heeft in februari 2022 de Lokale Inclusie Agenda 'Onbeperkt Meedoen' vastgesteld. Later is afgesproken dat er elke twee jaar een herijking zou komen. Deze beleidsagenda is tot stand gekomen na drie participatiebijeenkomsten, meerdere werksessies met belangenorganisaties zoals de Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking en een adviesverzoek aan de formele adviesraden GASD en GCR.

2 Argumenten

1. *De Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 draagt bij aan de uitvoering van de wettelijke verplichting van gemeenten om inclusie te bevorderen, zoals vereist door het VN-Verdrag Handicap. Ook draagt dit bij aan de verankering van inclusie in het gemeentelijk beleid, zoals vastgelegd in het bestuursakkoord.*
Sinds 2017 zijn gemeenten wettelijk verplicht beleidsplannen te ontwikkelen ter bevordering van inclusie van mensen met een beperking, conform het VN-Verdrag. Met de vaststelling van de Lokale inclusie agenda, wordt uitvoering gegeven aan dit verdrag en wordt de inclusie van inwoners met een beperking bevorderd.
Het bestuursakkoord bevestigt het belang van het voortzetten van de Lokale Inclusie Agenda in de periode 2024-2025 en het belang van de gemeente als voorbeeld op het gebied van diversiteit en inclusie.

2. *De Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 vervangt de startnotitie aan de raad die is voorgesteld in het bestuursakkoord.*

In het bestuursakkoord 2022-2026 staat: "We streven naar een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen". Ook de gemeenteraad pakt dit onderwerp op. In het bestuursakkoord staat: "De werkgroep adviseert de raad om een conferentie met experts te organiseren en vervolgens het college te vragen een startnotitie aan de raad aan te bieden waarmee in de volle breedte van dit onderwerp wordt ingegaan alvorens de raad over zou gaan tot verdere afbakening van dit onderwerp om het als vrij onderwerp op te pakken". De conferentie met experts is georganiseerd op 11 oktober 2023. Daarna heeft het college via het raadsmemo 'Diversiteit en inclusie in samenhang met de Lokale Inclusie Agenda' (21-11-23) aangegeven op welke wijze de bevindingen de conferentie worden overgenomen (of al zijn overgenomen) in het inclusiebeleid. Het voorstel is dat de Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 de startnotitie over diversiteit en inclusie vervangt.

3. *Bij de Kadernota wordt de integrale afweging ten aanzien van structurele intensiveringen voor de komende jaren gemaakt.*

Bij deze afweging zal de Lokale Inclusie Agenda betrokken worden om te bezien of hiervoor structureel budget beschikbaar gesteld kan worden vanaf 2026.

4. *Het vragen van advies aan de Goudse Cliëntenraad (GCR) en Goudse Adviesraad Sociaal Domein (GASD) is in lijn met de participatieverordening.*

De participatieverordening in Gouda benadrukt de consultatie van formele adviesorganen, zoals de GASD en GCR. Volgens de verordening burger- en cliëntenparticipatie sociaal domein zijn deze organen verplicht om informele adviesorganisaties te raadplegen, wat wordt gedaan om de inbreng van de doelgroep en representatieve organisaties te waarborgen. De intensivering van betrokkenheid van ervaringsdeskundigen, participatiebijeenkomsten met inwoners en belangenorganisaties en individuele gesprekken met de GAB (Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking) illustreren de inzet om diverse perspectieven te integreren in de Lokale Inclusie Agenda, in lijn met het streven naar toegankelijkheid en inclusiviteit binnen het participatieproces.

5. *De financiële intensivering ter hoogte van €177.750 incidenteel in 2024 en €155.000 incidenteel in 2025 dragen bij aan het versterken van de digitale en fysieke toegankelijkheid als onderdeel van de Lokale Inclusie Agenda.*

Het budget van €250.000 voor de Lokale Inclusie Agenda 2022-2023 is grotendeels uitgegeven, op €50.000 na die in 2024 zal worden ingezet voor de 'subsidieregeling ter verbetering van het gebruik van verenigingsgebouwen', waarmee initiatieven worden geselecteerd die ondersteuning behoeven, om zo de toegankelijkheid van verenigingsgebouwen in Gouda te verbeteren. Om de ambities in de Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 uit te kunnen voeren worden extra financiële middelen gevraagd. Dit sluit ook aan bij het advies van de Groene Hart Rekenkamer in de rapportage naar aanleiding van het onderzoek 'Toegankelijkheid Gouda' en bij de uitgesproken ambities van de Raad op het gebied van inclusie en toegankelijkheid.

Het investeren in de digitale en fysieke toegankelijkheid is noodzakelijk om gelijke kansen te bieden aan alle inwoners, ongeacht beperkingen. Door het verbeteren van de gebruikerservaring kunnen inwoners volledig meedoen met digitale gemeentelijke diensten. Momenteel voldoen niet alle websites en apps van de gemeente Gouda volledig aan de eisen voor digitale toegankelijkheid. Er wordt voorgesteld een fulltime medewerker redactie (1 fte) aan te stellen voor de afdeling Dienstverlening. Deze aanstelling is noodzakelijk vanwege wettelijke eisen voor digitale toegankelijkheid. De medewerker zal zich bezighouden met tests op bestaande websites en apps, en ervoor zorgen dat nieuwe content op deze platforms en sociale media voldoet aan wettelijke normen, wat cruciaal is voor effectieve dienstverlening aan burgers.

De toegankelijkheid van gebouwen is een belangrijke voorwaarde voor een inclusieve samenleving. De gemeente ziet graag dat Goudse horeca en winkels toegankelijk zijn voor alle inwoners en wil hindernissen zoveel mogelijk wegnemen. Daarom wil de gemeente inzetten op de MKB Toegankelijke route (het in kaart brengen en versterken van de toegankelijkheid van winkel- en uitgaansgebieden in Gouda), in samenwerking met Ongehinderd en de Goudse adviesraad voor mensen met een beperking (GAB). Om ook het Huis van de Stad toegankelijker te maken voor medewerkers en bezoekers wil de gemeente op alle verdiepingen automatische deurdrangers installeren.

3 Kanttekeningen

De Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 specificeert de ambities op het gebied van inclusie en toegankelijkheid per thema. De uitvoering vraagt om concrete werkafspraken binnen de gemeentelijke organisatie en om verder te onderzoeken hoe de gemeente Gouda nog meer kan bijdragen aan een inclusieve en toegankelijke samenleving.

Het juridische kader van het VN-Verdrag Handicap vereist actieve betrokkenheid van gemeenten in het streven naar een inclusieve samenleving. Dit is een brede ambitie waarin de concrete uitwerking verder gespecificeerd moet worden per beleidsthema. De daadwerkelijke verankering van inclusie in het al het gemeentelijk beleid vraagt om nog meer inzet van zowel het college als de gemeentelijke organisatie.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Juridisch

Sinds 2017 zijn gemeenten wettelijk verplicht beleidsplannen te ontwikkelen ter bevordering van inclusie van mensen met een beperking, conform het VN-Verdrag. Met de vaststelling van de Lokale inclusie agenda, wordt uitvoering gegeven aan dit verdrag en wordt de inclusie van inwoners met een beperking bevorderd.

Financieel

Voor de meeste onderdelen in de Lokale Inclusie Agenda 2024-2025 bestaat financiële dekking in de bestaande meerjarenbegroting. Voor enkele onderdelen wordt een extra intensivering van de gemeenteraad gevraagd. Bij de Kadernota wordt de integrale afweging ten aanzien van structurele intensiveringen voor de komende jaren gemaakt. Bij deze afweging zal de Lokale Inclusie Agenda betrokken worden.

Voor het in kaart brengen en versterken van de toegankelijkheid van winkel- en uitgaansgebieden in Gouda (de MKB Toegankelijke route) is een eenmalig bedrag van €10.000 nodig. Voor het verbeteren van de toegankelijkheid van het Huis van de Stad is een eenmalig bedrag van €44.000 nodig voor het installeren van automatische deurdrangers op alle verdiepingen.

De benodigde middelen voor digitale toegankelijkheid omvatten de versterking van personeelscapaciteit bij afdeling Dienstverlening van €125.000 voor 1 fte incl. overheadkosten per jaar. In 2024 wordt gerekend vanaf 1 april (€93.750), omdat de Lokale Inclusie Agenda in maart in de Raad wordt behandeld. De kosten van licenties en abonnementen en verplichte tests van de gemeentelijke websites en mobiele apps, om te voldoen aan digitale toegankelijkheidseisen (€30.000).

Overzicht incidentele middelen

Onderdeel	2024	2025
Versterken van de toegankelijkheid van winkel- en uitgaansgebieden in Gouda (de MKB Toegankelijke route)	€10.000	
Verbeteren van de toegankelijkheid van het Huis van de Stad (installeren automatische deurdrangers)	€44.000	
Versterken digitale toegankelijkheid gemeentelijke websites en mobiele apps	€30.000	€30.000
Versterking van personeelscapaciteit bij afdeling Dienstverlening (1 fte incl. overheadkosten)	€93.750	€125.000
Totaal	€177.750	€155.000

5 Gevolgen voor de positie van mensen met een beperking

De Lokale Inclusie Agenda Onbeperkt meedoen is het Goudse uitvoeringsplan van het VN-verdrag Handicap. Het omschrijft de inspanningen van de gemeente om mensen met een beperking en andere inwoners die te maken krijgen met barrières en uitsluiting mee te kunnen laten doen in de Goudse samenleving.

6 Communicatie / interactiviteit

In juni 2023 is gestart met twee participatiebijeenkomsten met inwoners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties om behoeftes en ideeën voor de beleidsdoelen van 2024-2025 op te halen. Op basis van deze input zijn speerpunten opgesteld, die zijn afgestemd tijdens werksessies met ambtenaren. Op 2 november 2023 werden de afgestemde speerpunten voorgelegd aan inwoners tijdens een 3^e participatiebijeenkomst. Ook heeft er nog extra afstemming met de Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking plaatsgevonden. Ook is er een adviesverzoek ingediend bij de GASD en GCR, waarvan het resulterende advies aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

De Lokale Inclusie Agenda wordt tijdens de uitvoeringsperiode geëvalueerd door middel van een participatiebijeenkomst. Twee keer per jaar wordt een voortgangsrapportage gedeeld met de raad.

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

drs. R.C. Bakker

mr. drs. P. Verhoeve